

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю „Альфа-Плюс“ щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 21 Цивільного кодексу України

м. К и ї в
15 червня 2016 року
№ 45-у/2016

Справа № 2-26/2016

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича – головуючого,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича – доповідача,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю „Альфа-Плюс“ щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 21 Цивільного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Литвинова О.М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю „Альфа-Плюс“ (далі – Товариство) звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень частини першої статті 21 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс), згідно з якими „суд визнає незаконним та скасовує правовий акт індивідуальної дії, виданий органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування, якщо він суперечить актам цивільного законодавства і порушує цивільні права або інтереси“, в аспекті питання, „чи є самостійним та достатнім такий спосіб захисту порушеного права як визнання незаконним та скасування судом правового акту індивідуальної дії, виданого органом державної влади або органом місцевого самоврядування, який вичерпав свою дію за фактом його виконання, якщо він суперечить актам цивільного законодавства і порушує цивільні права або інтереси, без застосування інших способів захисту порушеного права, враховуючи, що юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини та кожному гарантується право на судовий захист“.

Необхідність в офіційній інтерпретації положень частини першої статті 21 Кодексу суб'єкт права на конституційне звернення обґрунтовує неоднозначним їх застосуванням господарськими судами. Так, в одних випадках суди у разі наявності підстав задовольняють позови, предметом яких є виконаний правовий акт індивідуальної дії (постанови Вищого господарського суду України від 3 червня 2014 року у справі № 920/1568/13, від 8 липня 2015 року у справі № 916/650/14, рішення господарського суду міста Києва від 18 листопада 2014 року у справі, у якій Товариство було стороною), а в інших – відмовляють у задоволенні таких позовів, оскільки вважають, що виконаний правовий акт індивідуальної дії вичерпав свою дію фактом його виконання, а обраний позивачами спосіб судового захисту є недостатнім для реального захисту їхніх порушених прав (постанови Вищого господарського суду України від 8 липня 2015 року у справі № 911/4611/13, від 1 грудня 2015 року у справі № 911/5314/14, від 29 грудня 2015 року у справі № 916/983/13).

Автор клопотання стверджує, що в разі оскарження і можливого скасування судового рішення у справі, у якій він був стороною, така неоднозначна судова практика може призвести до порушення його прав, гарантованих статтями 8, 55 Конституції України.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Першою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 2 червня 2016 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

В Основному Законі України визначено вичерпний перелік питань, підвідомчих Конституційному Суду України, зокрема офіційне тлумачення Конституції України та законів України (статті 147, 150).

Аналіз конституційного звернення та долучених до нього матеріалів дає підстави для висновку, що Товариство намагається отримати юридичну консультацію щодо практичного застосування положень частини першої статті 21 Кодексу стосовно того, чи є самостійним і достатнім такий спосіб захисту порушеного права, як визнання незаконним та скасування судом правового акта індивідуальної дії, виданого органом публічної влади, якщо він суперечить актам цивільного законодавства і порушує цивільні права або інтереси. Таким чином, це питання пов'язано з проблемами у правозастосуванні.

Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що надання консультацій чи роз'яснень з питань правозастосування не належить до його повноважень (ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 14 жовтня 2014 року № 88-у/2014, від 13 травня 2015 року № 19-у/2015, від 25 квітня 2016 року № 28-у/2016).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, статтями 45, 50 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю „Альфа-Плюс“ щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 21 Цивільного кодексу України на підставі пункту 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ